

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД XV.

НЕДЕЉА 16. НОВЕМБРА 1897.

БРОЈ 39

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕНА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину	6	ДИНАРА
на пола године	3	"
За стране земље на годину	9	"

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

МИ
АЛЕКСАНДАР I
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог Нашег министра унутрашњих дела а на основу члана 23. а закона о устројству општина и општинских власти од 11 јуна 1884 године, решили смо и решавамо :

да се Николи П Пашићу, председнику општине вароши Београда уважи оставка коју је поднео на то звање

Наш министар унутрашњих дела нека овај указ изврши

5 новембра 1897 год.

у Нишу.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар
унутрашњих дела,
Јевр. А. Андоновић с. р.

МИ
АЛЕКСАНДАР I
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог Нашег министра унутрашњих дела, а на основу чл. 23 а. за-

кона о устројству општина и општинских власти од 11 ог јуна 1884. године. постављамо:

за председника општине вароши Београда Николу Д Стевановића, члана Главне Контроле с платом која је одређена буџетом општине београдске за ову годину.

Наш министар унутрашњих дела нека овај указ изврши.

5 новембра 1897 год.

у Нишу.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар
унутрашњих дела,
Јевр. А. Андоновић с. р.

Новопостављени председник ове општине г. Н. Д. Стевановић примио је 13 о м. дужност председничку и на исту положио пред одбором заклетву, а бивши председник г. Ник. П. Пашић је од дужности истог дана разрешен.

Од суда општине београдске 14 новембра 1897 год. АБр. 6309.

Мисли о преустројству књиговодства београдске општине.

пише Милија Јовановић
млађи књиговођа општине.

(продужење)

Економни одсек.

Економ се брине о свима набавкама за београдску општину, и о свима општинским приходима који се дају под закуп.

Нико у општини не сме набављати што за општину сем економа.

Све уговора које буде економно оделење закључило са приватнима, о закупима или правима општинским дужно је оделење препис уговора доставити ликвидатору, уз први годишњи акт о примању или издавању. по том уговору, а ликвидатор ће суму закупа забележити у приходник или расходник, поред суме која је предвиђена те ће се тако одмах знати и предвиђена сума и сума уговорена, а препис уговора остаће као прилог у групи буџетској којој припада, те да контрола при прегледу рачуна, одмах има и уговоре у препису.

СРПСКИ КРАЉЕВСКИ ПРЕСТО

И ПИТАЊЕ О ЊЕГОВУ НАСЛЕДСТВУ

од оставке краља Стефана Драгутина до победе краља Стефана Уроша III над краљем Владиславом II.

историска расправа

Мого: Знати много о једној ствари, а по мало од свију; знати добро оно, што се тиче српске народности, ердства и словенства, а по мало ваједничку науку: то ја желим будућим српским трудбеницима на просветном пољу, а и да им се број умножи!

Ј. Бошновић.

НАПИСАО
ЉУБ. АНДРЕЈЕВИЋ

(Ова је расправа направљена првом видовданском наградом Општине Београдске у год. 1896.)

(наставак)

Тај се је савез одржао и по ступању Милутинову на српски краљевски престо. А што Карло није помагао Милутину, кад је овај први пут по ступању на владу ударио на Грке биће да је због тога, што се је баш у то време кад су се они договарали за напад, догодила позната Сицилијанска Вечерња (30 марта 1282 год.) која је спречила Карла да

предузме напад. Да је Милутин до-чуо био за ову несрећу Карлову, тешко да би почео нападни рат против Грка. С тога држим да је први рат Милутинов почет свакојако прије свршетка априла 1282 год. можда 1, а одмах по Ускреу, који је те године падао 29 марта. Да је овако цијела ствар била удешена свједочи и то, што се 1282 побунио против Палеолога и тесалиски севастократор Јован Анђел, таст Милутинов којем савез између Карла и Срба није остао непознат.

Према свему овоме у последње време усвојено је у историји да је краљ Драгутин уступио престо краљу Милутину крајем 1281 године.

За наше питање поред тога што знамо кад је, потребно је да знамо и ради чега је било то уступање и да ли је том приликом међу браћом било каквих погодаба или не. Да би могли лакше одговорити на та питања, покушаћемо да одговоримо најпре на ова:

1 где је и шта је био краљ Милутин пре доласка на престо;

2. да ли је истина краљица Јелена добила само извештај део српске државне области, који јој је служио за издржавање, или ће бити нешто више; и најпосле

3. да ли је истина Драгутин уступио српски краљевски престо Милутину са целом државном облашћу а сам се повукао у Мачву, коју је добио од Угарске, као што излази из напред наведеног причања АЕ. Данила, и као што други после њега тврде, или ће бити да је то уступање извршено у сасвим другом смислу? Кад будемо одговорили на ова три претходна питања, биће нам тиме припремљен одговор и на прва два главна.

1. Из причања Данилова односно поруке Драгутинове Милутину с којом смо се напред упознали, види се да је Милутин био негде ван Дежева, али где, о томе нам се тамо ништа не каже.

По саопштењу архим. г. Дучића, на Цетињу се налази, између осталих христовуља манастира у Врањини и једна Стефана Уроша „сина пръввисокаго краља Уроша“, којом дарује поменутом манастиру село Орахово у Чрмници. Цео потпис на христовуљи није саопштен али је титула дароваоца „господинъ Дальмације, Трафунје и Захльмије.“¹ Имајући на уму то, да је још 1271 године Драгутин био „млади краљ“,² коју је титулу добио можда још приликом женидбе можемо из ове христовуље закључити са

¹ Гласник XXVII. стр. 187.

² Theiner, Vet. mon. Hung. I. бр. 529. стр. 303.

³ На истом месту стр. 386.

У економату се води тачан инвентар, о свима општинским покретним и непокретним имањима.

Ни један рачун не сме бити исплаћен пре док економ није на истој ознаци да је изложене ствари у рачуну примио, и у инвентар навео са означањем стране инвентара и редног броја под којим је дотични предмет заведен.

За канцелариски материјал водиће се књига материјала, она ће се водити по групама, на пр. за себе артија мастило, оловке, пера, ит.д. свака та партија имаће свој лист у који ће се из рачуна одмах завести, ког је дана и колико чега примљено.

Материјал ће издавати на реверс шефова појединих одељења, а реверсе, пошто их разведе у књигу материјала чуваће економ у својој канцеларији.

Сваке године ова се књига закључује а остаци материјала преносе у идућу годину.

Све веће набавке врше се лицитацијом, а пријем врши комисија од одборника и једног судије.

О пријему саставља се писмени акт који комисија потписује.

Књиге по којима се врше наплате: пијачне, обалске, кантарске ит.д. набавља економ, а прима их комисија. О овим књигама, а нар. чито на којима је означена цена водиће се нарочито рачун тј. са вредношћу и комадима задужиће се економно одељење, а оно ће пак задуживати поједина лица којима књиге на руковање изда, а издаваће књига само онда кад из књиге види да је по ранијој књизи предат новац благајни.

Кад се која ствар поквари, економ ће то реферисати Суду и кад се овај увери да је ствар потрајала денеће решење да се расходује. Економ ће на основу тога решења расходovati дотичну ствар из инвентара.

Економ ће чувати све оригиналне уговоре о закупима и арендама и стараће се да се по истима тачно новац полаже

у противном да се ексекуцијом наплата изврши.

Економ се стара о мањим оправкама свију општинских имања.

Ликвидација.

Да буду два ликвидатора који су у исто време и рачуноспитачи. Један је за приходе а други за расходе. Они воде приходник и расходник и одговорни су за сва прекорачења по буџетским партијама.

Садањи улази и излази да се укину, но да се одштампају за приходе предајне листе — реферати — на првеној артији, и само по њима да се прима новац, а расход да се врши са рачунима односно признаницама на белој боји.

Укидањем садањи улаза и излаза у прошћава се рад, а и мањи је посао. Досадањи излази и улази и онако нису ничему служили.

Кад ликвидатору дође рачун за исплату, он ће се уверити: да ли је ствар исправно примљена и цене по погодби уписане, је ли тачан збир да ли је предмет заведен у инвентар, или магацинску књигу, за тим да ли је партија буџетска прекорачена, па кад се увери да је све у свом реду ставиће решење да се рачун исплати.

О приходима пак има се уверити, да ли је по уговору закупна цена, или по одређеној такси срачуната, ако је наплаћена камата да ли је добро срачуната, па кад се о свему томе увери ставиће решење да се новац прими.

Приходник и расходник мора бити увек ажуран.

Сва ога дана до 9 часова благајна мора лив датури предати сва примања и издавања од прошлог дана.

Ликвидатори ће до подне истог дана извршити развођење и сва та акта упутити књиговодству најдаље до 2 часа по подне.

Књиговодство, пошто се увери о тачности свију примања и издавања заводи

их у своје књиге, и враћа ликвидацији на чување.

Сва новчана акта о приходима и расходима и све прилоге, чувају ликвидатори у нарочитом затвору, сваку годину засебно.

Акта су сложена по партијама буџетским и свака за себе везана.

Ни један приход или расход не сме се књижити на другу коју партију сем на ону која му одговара.

Заведени приходи или расходи да се не преносе из једне партије у другу него кад се један приход или расход завеле на извесну партију, сви други приходи или расходи тога рода, да се на ту исту партију разводе.

Ако који новчани предмет има више акта, онда сва та акта да су зајужена рачуну ако је то немогуће онда означити сва та акта и где се она налазе.

Сваког месеца мора се правити извод из приходника и расходника, који се са изводом из главне књиге мора сравнити, па ако су исти исправни књиговодство ће их оверити. Овако оверени предају се Суду заједно са билансом месечним из главне књиге, да их и суд прегледа и овери, па по том изнесе и одбору на преглед, који их по прегледу такође оверава и враћа ликвидаторима да их они чувају и годишњим рачунима приложе

V. Благајница.

Нико од чиновника општинских не сме примити новац за општину сем благајника или подблагајника.

Већа примања и сва издавања врши благајник, а ситна примања прима подблагајник.

У ситна примања спадају: месарска аренда, псетарина, гробарина, за чување сена, канцелариске таксе, таксе за забаве и томе подобно.

Ове таксе полажу се подблагајнику упутницом, коју напише чиновник надлежни. Упутнице су са дупликатом, од којих једна остаје у књизи код чиновника,

доста поузданости, да је и Милутин, ступивши у пунољество или приликом жењидбе, добио и горњу титулу и области које су у њој обухваћене. Ту је титулу заједно са областима задржао извесно и допније кад је Драгутин сео на очев престо, јер нам није познато да је овај и против њега дизао војску. И кад му је поменута порука Драгутинова дошла највероватније је, да се је тада налазио у својим областима

II. Пре него што је уступио престо краљу Милутину, а после смрти свога оца, краљ је Драгутин, како прича АЕ Данило, дао својој матери краљици Јелени „достоинноюу честь држави земљь многних и красньних“ Из даљег причања знамо још и то да је краљичин двор био у Брњацима и да је био чувен као извор добротина, нарочито према сиротињи.¹ А да ли је краљица брњачка добила уступљени јој део државне области зато, да јој служи само за издржавање, или је њиме управљала као прави владалац? Из причања АЕ. Данила излази оно прво, а ми ћемо покушати да докажемо ово друго.

1. Године 1288. пише папа Никола IV краљици Јелени, да је чуо да се жели повратити са својима католичкој цркви,

и у писму је назива „Regina Sclavorum“; а у писмима од 1291. назива је „Regina Servie“.¹ Овако је назива и у писмима од ове последње године упућена барском архиепископу Папа Бенедикт XI у писму од новембра 1303 год пишући јој у истој намери као и папа Никола, и називајући је „Regina Servie“ обећава јој да ће примити под св Патра и своју заштиту „personam tuam et regnum predictum cum civitatibus, Castris, terris villis et bonis aliis, que in presentiarum iuste et rationabiliter possides“.² Слично овоме пише јој и папа Клемент V у писму од новембра 1306 год. и назива је „Regina Servie“.³ А у писму од септембра 1307 год упућеном бугарском архиепископу овај је папа назива „Regina Rassie“.⁴

Дакле „Regina Sclavorum“, „Regina Servie“ и „Regina Rassie“ то су биле титуле које су папе давали краљици Јелени и после смрти краља Уроша I. А из писама под бр. 658 и 661 види се да је сем краљевске титуле, краљица Јелена имале и своју краљевину. Најпосле из свију ових писама види се још и то, да

¹ Theiner „Vet. man. Hung.“ I бр. 580. стр. 359 и бр. 606 и 607. стр. 375.

² На истом месту. бр. 648. стр. 407.

³ На ист. м. бр. 661. стр. 414.

⁴ Theiner „Vet. mon. Slav. merid.“ I бр. 177. стр. 124.

је краљица Јелена била важан ослонац папским тежњама за ширењем католицизма по српским крајевима. А тешко је веровати да су папе могли у толикој мери рачунати на помоћ једне краљице удове која је, као што из причања АЕ. Данила излази, добила од сина извесну област за издржавање и у свому двору мирно васпитавала сиротну женску младеж. Ну да пођемо даље

5 Карло II године 1293 пише „secretis magistris portulanis et procuratoribus Apulie“ да је допустио српској краљици на њену молбу преко посланика да може извести „ad partes regni sui pro munitione castrorum eiusdem regni“ хиљаду мерова жита а године 1296 исти Карло налаже „secreto Apulie“ да допусти да се извезе још 925 мерова жита „cum pro parte illustris principisse Helene, regine Servie“.¹ Дакле, краљица Јелена била је у вези не само са папама, него и са Краљем Карлом II, и то не као приватна личност, већ као краљица српска са својом засебном државном облашћу. У потврду овога навешћемо још што и од наших домаћих споменика.

3 Године 1289. краљ Милутин посредовањем дубровачких посланика Лукара Михаиловића и Пера Гоиславића утвр

¹ Rad. XVIII. стр. 220 и 221.

а другу предаје грађанину кога упути на касу да плати дотичну таксу, Благајник пошто прими новац и потпише упутницу, заведе је у свој дневник и стави на истој број под којим је у дневнику заведена, враћа је грађанину, да је однесе чиновнику који га је благајни упутио, да му по повратку упутнице изда ствар, за коју је таксу платио.

Свако вече сви чиновници који су ма шта благајници за наплату упутили, морају саставити предајну листу, по партијама буџетским, и предати је подблагајнику, а овај ће сравнити суме свију предајни листа тога дана, са сумом његовог дневника тога дана, и ако су суме једнаке знак је да је исправно, потписаће све предајне листе па их упутити ликвидатору, да их ликвидира, а за тим сав новац предати главном благајнику, који ће му у самом дневнику потврдити пријем.

Овај се приход мора сваког дана предавати главној благајни.

Никакву исплату па ни аконто плате благајник не сме издати, док то не овери и ликвидатор тако да се стање благајне и стање ликвидатуре слаже сваког дана.

Сваки рачун који се из ликвидације упути благајни, благајник мора одмах исплатити

По могућству укинути аконто плата, па макар се плата сваких 15 дана издала по списку.

На свако примање благајник мора издати признаницу.

За оне грађане који имају редовна примања или издавања, да се одштапају књижице, на форму уложни књижица новчани завода, у коју да се заведе сума коју дотични дугује или потражује, и свака отплата или наплата, у који је дан учињена, ово да потпише благајник који новац прими.

Нарочито је корисно и за општину и за грађане да се ове књиге у виду што грађанин не мора да чува већи број признаница, а општина сваког плаћања или наплате контролише и све равније суме

ђује повластице граду Дубровнику, које је био добио још од краља Уроша I, да може држати неке земље и винограде и орања.¹ Преко истих тих посланика пише општини Дубровачкој у истом смислу и краљица Јелена „милость створи краљевство ми општинѣ дубровѣчскои, што си 8 дѣжали винограде 8 господина ми свето почившега краља, то да си и сѣде дрѣже; и какѣ имѣ е милость створишь снѣ краљевства ми краљ Урошь, такоге имѣ и я стварашь“² Писмо је писано у Котражи: од дубровачке: стране као што смо рекли, били су исти посланици који су пре тога били и код краља Милутина а од српске стране судија Болеслав, казњец Мрѣан и судија Десислав. Потписала се „кѣлѣна кралица“.

Одавде дознајемо пре свега, да је краљица Јелена имала у близини Дубровника својих винограда а њен син краљ Милутин, сем винограда, и њива и других земаља, а затим да је тим својим имањем управљала онако, како су то радили и остали српски владоци пре ње и њен син у њено доба, и најпосле још и то, да је имала под својом влашћу судија и других чиновника, преко којих је вршила владалачку власт.

кад су положене и ко их је примио, те не би могло бити злоупотреба као до сада.

Оваке књиге да се уведу и за чиновнике којима се наплаћује по забранама, или позајмице.

Депозите к је благајник прима да се уведу кроз књиговодство, у противном да се сви депозити предаду депозитном одељењу.

Благајник мора водити Дневник благајне, у који се уводе сва примања и издавања општинска

Дневник се закључује сваког дана, тако да се и стање благајне сваког дана може видети

Дневник благајне мора се слагати са главним дневником књиговодства.

Благајник је одговоран, ако исплати који акт који још није уредно ликвидаран и потписан.

— VI. Књиговодство.

Књиговодство се води по двојном систему. Оно има Главни дневник и Главну књигу, у ове две књиге морају ући сви новчани послови општински, било да се одмах исплатом сврше или изврши задужење.

Поред ових књига за веће рачуне имаће партијалници — сконтра — као на пр.: за дужнике, за повериоце, за дужнике калдрме, за разне фондове, за кауције, и т. д.

Књижење мора бити сваког дана једнако — ажурно — са дневником благајне и са приходником и расходником.

Месечни извод — биланс — из главне књиге мора се сваког месеца сравнити са изводима из приходника и расходника, а ст ње благајне мора се сваког дана слагати са Дневником касе.

По стању општинском од 30 септембра има по главној књизи отворених 44 рачуна, од ових рачуна треб: поништити: Привремене издатке, Грађење водовода, Грађење дорћолске и палилулске школе, Грађење дорћолске цркве, Дужнике тро-

шарине, Поклоне божићне, Прирез из 1896 год., Преносне кредите, Трошарински буџет, Камату и трошков: зајма, Ажију резервну и Јавне чесме.

А да се отворе: Рачун благајне злато Рачун благајне трошаринск: Рачун зајма за сваки нов зајам, Рачун београдске за друге, Рачун београдског кредитног завода, Текући рачун за радове и набавке.

Привремени издатки преносе се на текући рачун и то овако: Свака већа поруцбина која се не може извршити док се не узима аконто, да се одобри текућим рачуном лиферарту, а задужи општина — главница. — кад се редовним путем изда аконто те лиферације или посла, да се задужи буџетска позиција која је одређена за тај посао, а одобри благајни, у исто време истим актом без нарочитог реферата има се са толиком истом сумом одобрити општина — главница, а задужити текући рачун лиферанта.

Оваким радом чим се склопи биланс, ако је иначе добро вођен, апсолутно мора показати тачно стање, праву активу и пасиву, то јест видеће се колико је предузето радова по цени, колико је на исте издато и колико још има да се по тим пословима изда.

Ови рачуни сметали су да се никад није знало право стање општинско, а ако се буде радило по овом начину, онда ће се увек морати показати право стање.

Грађење: водовода, и дорћолске и палилулске школе да се као свршени послови пренесу у непокретности општинске и упишу у инвентар.

Грађење дорћолске цркве да се закључи са губитком.

Дужници трошарински и Буџет трошарински, да се просто изостави, јер управа трошарине засебно је тело и она има своје књиговодство, а до сада оно је сваког месеца слало своје изводе књиговодству, на основу којих је прављен реферат за општинско књижење, дакле преписиван извод у општинске књиге.

4. У мају 1304 год „кѣлѣна кралица“ српска јавља дубровачком кнезу Марину Бадвару да је неки Николица лажно оптужен, јер кривица није пронађена и она му допушта да и даље може ићи „свободно по мојен земли како и дрѣжимъ вашимъ дубровчаномъ паче и боле“¹ И још

5. У хрисовуљи којом краљ Милутин утврђује манастиру св. Марије Ртачке поклон своје матере краљице Јелене између осталог читамо „... како је обла дала гостогја ми мати кралица Кѣлѣна и она је дала и записала, то потврђди краљевство ми и записа...“²

Према овоме што смо у ових пет тачака навели може се са довољно поузданости тврдити, да је непотпуно причање АЕ. Данила о животу и раду краљице Јелене после смрти краља Уроша I. јер се из овога види да је својом облашћу управљала као прави владалац, водила преговоре и закључивала уговоре као и остали српски владоци пре и после ње.³

Ш. Према причању АЕ Данила, које смо у почетку навели, краљ је Драгутин

напустио не само српски краљевски престо већ и српску државу и склонио се у Мачву, коју је добио од угарског краља. Али доцније причајући о томе, како је краљ Драгутин по угледу на Св. Саву намислио да и сам предузме путовање по светим местима и како се је властела, кад је за то дознала, искупила око њега и својим молбама и разним наговорима одвратила га од намераваог пута изневши му као главни разлог против путовања то што својим одласком излаже своју државу опасностима од околних народа, АЕ Данило примећује „сѣ бо благочѣстивни прѣдрѣже землю отъчѣтвија својего многи страни земље оугрѣске приѣтъ и такожде и отъ босѣнѣске земље“¹ Из овога се причања види не само то, да је Драгутин и после одступања са престола у Дежеву био краљ и имао своју државу, него и то, које су области сачињавале ту његову државу.

Наставиће се.

¹ На истом месту, бр. LXIV, стр. 66—67.

² На истом месту бр. LXV, стр. 68.

³ Према хрисовуљи, саопштеној у Гласнику XLVII стр. 222—224, којом кралица Јелена даје манастиру у Врањани село Кренице и уљаник у Крушевицу и сто перпера, а која је по свој прилици старија од смрти краља Уроша I, и према писму краљичином, штампаном у Mon. Serb. под бр. LXVI, само ако му је доба постанка

добро одређено (Годишњица III, стр. 427), изгледа да је кралица Јелена још са својим мужем краљем Урошем I делила владалачку власт, и да јој је још и тада двор био у Брњацима. И ако је то тако, онда јој краљ Драгутин није дао, него јој је само повратио власт и земље, које је и раније имала, а које је напустила приликом пропаста свога мужа, и отишла за њим.

¹ Дан. животи кр. и арх. срп. стр. 41.

¹ Mon. Serb. бр. LYIII, стр. 55.

² На истом месту, бр. LIX, стр. 65.

Оваким радом само је отежаван посао око састављања реферата и преписивања, а апсолутно никаква контрола није се могла вршити.

Једино је са овим рачуном кад се закључује са губитком и добитком покриван дефицит општински, а није се могло знати ни видети по билансу колико је новаца од трошарине примила општина.

Божићни поклони да се као редован приход закључује са губитком и добитком.

Прирез из 1896 године да се пренесе на рачун приреза из 1895 год. јер ово је заиста прирез од 1895 год.

Преносни кредити да се укину, према потреби да се овај посао врши преко рачуна депозита, али свакојакто неће бити потребно кад се отворе текући рачуни.

Камата и трошкови зајма као и резервна ажија, то су редовни издатци и као такви закључују се са губитком и добитком.

Јавне чесме и тај издатак пренети на водовод.

Благајну злата отворити за то да се увек зна колико је примљено, колико издато и колико се још у каси налази злата.

Рачун благајне трошаринске отворити за то да се увек може знати који су баш издатци учињени из новаца који су добивени од трошарине те да се види троши ли се тај новац на законом одређене цели или и на друге које.

Сваки издатак из ових новаца ра звешће се на своју партију али ће се по рачуну благајне на страни потражује увек видети који су то били издатци.

Кад се овако буде радило онда ће општина увек моћи тачно да зна који су баш издатци учињени из трошаринских новаца.

Рачун зајма отвара се за то, да се увек као на горе показан начин може знати да ли се зајам троши баш на ону ствар за коју је одобрен, с тога за сваки зајам, који се за неку нарочиту циљ прави треба увек отворити Рачун благајне Н. Н. зајма.

Рачун београдске задруге и кредитног завода треба отворити за то да се зна колико општина њима дугује. Данашњим радом не види се из биланса ни да им општина у опште ма шта дугује, док заиста општина њима данас дугује.

Менице које се не исплаћују, но се само замењују, а плаћа камата, не треба никако, као данас, проводити кроз благајну са целом сумом, него само са сумом плаћене камате, а означити да се рок плаћања продужује од тог дана до тог.

Данашњим радом са муком се може дознати, кад је који зајам по меницама учињен, само за то, што је свако продужење са целокупном сумом дуга кроз благајну пролазило, оваким је радом без икакве потребе увеличаван обрт благајне, који у ствари није ни био.

Редовни буџет води се једним рачуном и то за себе Рачун прихода, а за себе Рачун расхода. Оба ова рачуна закључују се са рачуном губитка и добитка.

Ванредни буџет сачињавају сви остали рачуни по билансу и они се воде сваки за себе, а сви се закључују са изравнањем.

У све књиге књижи се непосредно из ориџиналних акта, строго забранити да се на предлог књиговодства ма каква друга књижења врше, сем закључка рачуна и губитка и добитка.

Проста сторна тј. грешке у књижењу врше се без реферата, само ће се приметбом на ориџиналном акту означити да је погрешка књижења извршена, и на који је начин то извршено.

На сваком акту књиговодство може ставити како је акт књижен то јест који је рачун задужен, а који одобрен, и са којом сумом по томе акту, а увек мора означити страну дневника где је акт заведен.

Ове приметбе не треба судија да потписује.

Месечни биланс мора бити свакога месеца најдаље до 3. готов, и пошто га овери суд и одбор, предаће се јавности преко општинских новина.

У књиговодству да се води статистика — упоређење свију прихода и расхода по партијама која да служи као путовања при састављању буџета, као мерило за одређивање појединих позиција.

Сва примања и издавања општинска, књиговодство мора тачно контролисати, а тако исто и све радње новчане.

Сваку приметбу коју књиговодство учини, суд ће узимати као хитну у поступак, и по истој донети своје решење.

Закључак рачуна годишњих мора бити готов најдаље до 1. марта, а не сме се закључити пре 1. фебруара, ово за то да би сви предвиђени приходи и расходи једне године, у тој години били и свршени.

Приходник и расходник отвориће се одмах 1 јануара и сви приходи из нове године, одмах на своје позиције уводити, а приходи и расходи из прошле године уводиће се у стари приходник и расходник.

Дневник касе, Приходник и Расходник сваке године почињу се у засебне нове књиге, а све остале књиге служе док се не потроше до краја.

Закључак рачуна врши се и по простом и по двојном начину.

По простом начину за главну контроу закључак се врши овако:

На једном великом шпартаном — растираном — табаку напише се на средини више линије „Главни извод годишњег рачуна општине београдске за 189* год.“ На левој страни стави се реч „Приход“ а на десној „Расход“, па се онда под приходом уписују суме редом како су по буџету предвиђене а тако исто на противној страни расход. На прво место у приходу ставља се пренос готовине из прошле године, а на последњем месту под расходом, уписује се за изравнање сума за пренос готовине за идућу годину. Кад се све ово овако уради и сабере обе стране морају бити изравната.

Овом рачуну прилажу се изводи свију партија из приходника и расходника са свима актима по реду завођења сложена, тако да сваки извод има своја акта.

Сви прилози из новчаних акта сложени; а тако исто дневник благајне, приходник и расходник, прилажу се и шаљу главној контроли.

Поред тога контроли се шаље Рачун изравнања, Рачун добитка и губитка и

изводи из свију партијалника — скотра, а тако исто и препис инвентара.

По двојном књиговодству закључује се рачун са Рачуном изравнања и Добитком и губитком.

Оба закључка рачуна треба претходно упоредити и контролисати, да су исправни и да се слажу, па тек пошто се увери о исправности и тачности истих, поднеће се суду и одбору на преглед и одобрење а затим предати их јавности преко општинских новина.

Завршне рачуне увек штампати уз буџет и то изравнање, добитак и губитак, и изводе из приходника и расходника.

Општинско, трошаринско, а и водоводно књиговодство кад се одвоји, водити по једном систему.

VII. Контрола.

Да би се ова правила тачно вршила, а и да би суд и одбор о свима новчаним радњама општинским био увек тачно извештен, одбор општински почетком сваке године бираће из своје средине четири одборника, који ће са чланом суда вршити контролу над књиговодством, благајном, ликвидацијом и економатом, а и над свима чиновницима општинским који рукују са приходима општинским.

Ова комисија ће у име суда и одбора прегледати и оверавати билансе и рачуне за штампу.

Она ће кад нађе за потребно мењати ова правила или допуњавати их, а тако исто прописивати правилнике за поједина одељења и службенике.

Контролу ће вршити најмање тројица међу којима увек да буде члан суда, а сваког месеца бар једном се морају састати, а и онда кад год за нужно и потребно нађу.

VIII. Завршетак.

Све ово напред изложено свакојакто да није савршено и да ће имати празнина и недостатака, које ће се моћи у току године попунити, тако да већ друге или најдаље треће године, књиговодство дође до тога да потпуно одговори свему оном, што је за општину потребно. У њему ће се тада као у огледалу видети целокупно имовно стање наше општине, а то је ако се не варам, жеља, Суда, Одбора, а и свакога београђанина.

О Б Ј А В А

За Управу Водовода потребно је да се набави за идућу годину 150 (сто педесет) вагона угља за водоводне машине употребљивог.

Набавка овог угља има се извршити путем *оферталних* понуда, које се имају прописно поднети Управи Водовода до 8. Децембра ове године.

Услови за набавку овог угља могу се сваког дана прочитати у канцеларији Управе Водовода.

Из канцеларије Управе Водовода 16 Новембра 1897 год. Вод. Бр. 1953. У Београду.